

UZASADNIENIE

do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 22 listopada 2019r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026

I Uzasadnienie merytoryczne

Zgodnie z art. 28 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.) dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których ochrony utworzono obszar Natura 2000.

Decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z 10 stycznia 2011r. obszar Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 został zatwierdzony i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych opracowanym w czerwcu 2008 r. (zaktualizowanym w lipcu 2019r.) obszar Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 został wyznaczony dla ochrony: siedlisk przyrodniczych: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 został przygotowany zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34 poz. 186 z późn. zm.).

Ponieważ w granicach obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 nie ma krajowych form ochrony przyrody, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10, nie zachodzą przesłanki do wyłączenia całości lub części obszaru Natura 2000 ze sporządzania planu zadań ochronnych, określone w art. 28 ust. 11 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie przyrody.

Obszar Natura 2000 leży w granicach administracyjnych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa Złoty Potok, dla którego plan urządzenia lasu nie zawiera zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z tym nie może mieć zastosowania przepis art. 28 ust. 11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody.

Plan zadań ochronnych będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został przygotowany z uwzględnieniem zapisów Standardowego Formularza Danych dla przedmiotowego obszaru oraz wszystkich dostępnych danych i materiałów, a w szczególności opracowania:

- Klich S., Klich M. 2018 Rozpoznanie przyrodnicze w obszarze Przełom Warty koło Mstowa
- Kulpiński K., Tyc A. 2016r. Występowanie, ocena stanu ochrony, zagrożenia i monitoring siedlisk i gatunków leśnych na obszarach sieci Natura 2000: Przełom Warty koło Mstowa, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojurajska, Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski oraz Źródła Rajeczniczy z uwzględnieniem terenów przyległych. PLH240026 Przełom Warty koło Mstowa.
- Cabała S. 2008 Raport z weryfikacji kompletności sieci Natura 2000 w województwie śląskim.
- Holeksa J. 2008 Raport z weryfikacji kompletności sieci Natura 2000 w województwie śląskim.

Zapisy planu zadań ochronnych sformułowano z uwzględnieniem następujących ustaleń dotyczących stanu ochrony siedliska przyrodniczego, dokonanych na podstawie dostępnych danych, w tym ww. opracowań.

Potwierdzono występowanie w stanie kwalifikującym do uznania za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000:

- 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

Na podstawie zgromadzonych danych nie można jednak potwierdzić, że siedlisko przyrodnicze 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) występuje w granicach rozpatrywanego obszaru Przełom Warty koło Mstowa.

Badania terenowe przeprowadzone w 2018 roku nie potwierdziły występowania siedliska w obszarze. Większość terenów otwartych zajmują zbiorowiska szuwarowe z panującą trzciną pospolitą, a także zbiorowiska zdominowane przez *Galeopsis speciosa* i *Urtica dioica*. Nie znaleziono żadnej łąki, która swoim składem florystycznym nawiązywałaby do siedliska 6410. Dane dotyczące występowania siedliska zawarte w opracowaniu WZS pochodzą z 2008 roku. Wykazane podczas badań w 2008 roku płaty łąk trzęślicowych, nie były wykształcone typowo, a tylko niewielką część składu gatunkowego stanowiły gatunki charakterystyczne dla związku *Molinion*. Duża część wykazanych wówczas gatunków jest charakterystyczna dla innych związków rzędu *Molinietalia caeruleae* lub innych rzędów (np. *Phalaris arundinacea* charakterystyczny dla związku *Magnocaricion*, *Filipendula ulmaria* i *Veronica longifolia* charakterystyczne dla związku *Filipendulion ulmariae*, *Cirsium palustris* charakterystyczny dla związku *Calthion palustris*). Spośród gatunków charakterystycznych dla związku *Molinion caeruleae*, który jest przedmiotem zainteresowania, wymieniono tylko *Molinia caerulea*. W trakcie badań w 2018r. nie zakładano powierzchni badawczych, ponieważ zinwentaryzowano cały obszar. W okolicach, gdzie sugerowano występowanie siedliska, analiza terenu prowadzona była szczególnie uważnie. Nie stwierdzono jednak występowania zbiorowisk zaliczanych do siedliska 6410, dlatego nie było możliwe przeprowadzenie oceny stanu ochrony. Nie wykonywano zdjęć fitosocjologicznych ze względu na brak wątpliwości co do przynależności występujących w terenie zbiorowisk. Teren, gdzie wykazywane było siedlisko w danych z 2008 roku porośnięty jest głównie przez ziołorośla i zarośla, zbiorowiska tworzone są w dużym stopniu przez pokrzywę zwyczajną, trzcinę pospolitą i różne gatunki ruderalne. Zakwalifikowanie w 2008r. ww. zbiorowisk do siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) należy zatem uznać za pierwotny błąd naukowy.

Mając na względzie uwarunkowania formalne i merytoryczne w Planie Zadań Ochronnych wskazano zidentyfikowane podczas prac nad planem:

1. Zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony określono na podstawie faktycznego stanu siedliska. Podczas analizy czynników powodujących lub mogących stanowić potencjalne zagrożenie dla zachowania siedlisk we właściwym stanie ochrony, zidentyfikowano zagrożenia istniejące i potencjalne. Nasilanie się wskazanych w Zarządzeniu (zał. 3 do Zarządzenia) czynników może przyczynić się do pogorszenia stanu ochrony siedlisk w obszarze Natura 2000.

Odnosnie do siedliska przyrodniczego: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, jako zagrożenia istniejące wskazano: **K02.01** Zmiana składu gatunkowego (sukcesja), **K01.01** Erozja, **K01.02** Zamulenie, **H05.01** Odpadki i odpady stałe, **F02.03** Wędkarstwo.

Jedno ze starorzeczy jest mocno zarośnięte z wszystkich stron szuwarem trzcinowym, który zaczyna porastać i zacieniać lustro wody. Zauważono erozję gleb, która powoduje zmętnienie i zamulenie wód jednego ze starorzeczy. Przy jednym ze starorzeczy stwierdzono odpady pozostawione głównie przez wędkarzy (opakowania po zanętach i przynętach). Jedno ze starorzeczy użytkowane jest wędkarsko, stosowane są zanęty, które mogą przyczynić się do nadmiernej eutrofizacji wód.

Jako zagrożenia potencjalne uznano: **K01.03** Wyschnięcie, **H01.04** Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych.

J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód –ogólnie, **K01.01** Erozja

Zarośnięcie jednego ze starorzeczy szuwarem trzcinowym wiąże się ze stopniowym wypłycaaniem i możliwym jego wyschnięciem. Inny zbiornik jest bardzo płytki, co w powiązaniu z zamuleniem, może spowodować jego wyschnięcie w przyszłości. W przypadku jeszcze innego starorzecza zauważono, że mocno reaguje ono na lokalne warunki hydrologiczne – w czasie suchych tygodni wysycha, w czasie deszczów ponownie się napęlnia. W pobliżu jednego ze starorzeczy znajduje się Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Mstów, potencjalnie możliwe są okresowe zanieczyszczenia wód. Wcinanie się rzeki w dolinę na skutek regulacji, zmieniając warunki wodne, może powodować zanik środowisk dolinnych.

Odnosnie do siedliska przyrodniczego: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) jako zagrożenia istniejące wskazano: **B02.04** Usuwanie martwych i umierających drzew, **D01.01** Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, **H05.01** Odpadki i odpady stałe, **G01.02** Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych, **G01.03** Pojazdy zmotoryzowane, **I01** Obce gatunki inwazyjne.

Mała ilość martwego drewna w siedlisku, negatywnie wpływa na bioróżnorodność, zwłaszcza owadów saproksylicznych i grzybów. Łączne zasoby martwego drewna tylko w niewielkim stopniu przekraczają wartość 10 m³/ha, brak też martwego drewna wielkowymiarowego, leżącego lub stojącego >3 m długości i >50 cm grubości. Kilka dzikich ścieżek wydeptanych w płacie siedliska ma negatywny wpływ na runo siedliska. Wydeptywanie i nadmierne użytkowanie terenu stanowi zagrożenie. Obecność śmieci ogranicza

rozwój roślin runa. Na stokach Przeprósnej Górki, na której zlokalizowane jest stanowisko Gąszczyk, urządzane są samowolnie trasy zjazdowe dla pojazdów (rowery, kłady) co wiąże się z fizycznym niszczeniem siedliska. W sąsiedztwie stanowiska rosną posadzone dęby czerwone. Ponadto na obrzeżach Polany Gąszczyk rosną klony jesionolistne. Gatunki te (zwłaszcza dąb) mogą obsiewać się w siedlisku.

Jako zagrożenia potencjalne uznano: **B02.06** Przerzedzenie warstwy drzew, **B02.02** Wycinka lasu, **E01.03** Zabudowa rozproszona, **E01.04** Inne typy zabudowy (np. obiekty sportowo-rekreacyjne)

Negatywne przekształcenie struktury wiekowej, pionowej i przestrzennej drzewostanów, może także skutkować przekształcaniem innych warstw lasu. Zabudowa rozproszona czy też inne typy zabudowy (np. obiekty sportowo-rekreacyjne) i towarzysząca jej infrastruktura (m.in. płoty i ogrodzenie, parkingi i miejsca postojowe linie energetyczne i telefoniczne, rurociągi) może nasilić już istniejące negatywne oddziaływania. Występuje potencjalna presja zabudowy na tereny bezpośrednio przyległe do obszaru zalesionego Przeprósnej Góry, tzw. Gąszczyka.

Odnosnie do siedliska przyrodniczego 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*). Nie określono zagrożeń w związku z brakiem potwierdzenia występowania siedliska w obszarze.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

2. Cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony określono mając na względzie potrzebę co najmniej utrzymania siedlisk w obszarze w tym poprawy ich stanu ochrony (zał. 4 do Zarządzenia). Odnosnie do siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* jako cel wskazano Poprawa wskaźnika „powierzchnia siedliska” i „perspektywy ochrony” na stanowisku {5a2e} z U1 na FV, utrzymanie pozostałych wskaźników na stanowiskach w stanie nie pogorszone. Odnosnie do siedliska przyrodniczego: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) jako cel wskazano utrzymanie obecnego stanu ochrony siedliska na stanowisku na poziomie U1 poprzez dążenie do poprawy parametru specyficznej struktury i funkcji – w szczególności następujących wskaźników: „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)”, „martwe drewno (łączone zasoby)” oraz „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości”.

Odnosnie do siedliska przyrodniczego 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), nie określono celów działań ochronnych w związku z brakiem potwierdzenia występowania siedliska w obszarze.

3. Działania ochronne dla przedmiotów ochrony zostały sformułowane z uwzględnieniem osiągnięcia założonych celów.

W odniesieniu do siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, zaplanowano wykonanie działań ochronnych w postaci wykoszenia części trzciny popolitej zarastającej jedno ze starorzeczy, montaż tablic informacyjnych.

W odniesieniu do siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) zaplanowano wykonanie działań ochronnych w postaci usunięcia obcych gatunków inwazyjnych, wyłączenie obszaru siedliska z czynności gospodarczych w lasach, uporządkowanie ruchu turystycznego poprzez m.in. wyznaczenie ścieżek, przeznaczonych do ruchu pieszego, montaż tablic.

W odniesieniu do przedmiotów ochrony zaplanowano również monitoring stanu, który jest tożsamy z monitoringiem realizacji działań ochronnych, w obrębie wyznaczonych powierzchni badawczych (transekty), przez okres obowiązywania planu zadań ochronnych, w celu zaobserwowania zmian w fizjonomii siedliska przyrodniczego i identyfikacji zachodzących w nich tendencji. Zasady prowadzenia monitoringu dla przedmiotów ochrony oparto na metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Określono współrzędne geograficzne stałych miejsc wykonywania badań monitoringowych.

Nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Odnosnie do siedliska przyrodniczego 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), nie określono działań ochronnych w związku z brakiem potwierdzenia występowania siedliska w obszarze.

4. Sformułowano wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Na podstawie analizy dokumentów planistycznych gminy Mstów:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Mstów (Uchwała Nr XXVI/250/2005 Rady Gminy Mstów z dnia 25 listopada 2005 r. wraz ze zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XL/310/2013 Rady Gminy Mstów z dnia 12 listopada 2013 r.), w kontekście wpływu realizacji ich ustaleń na siedliska podlegające ochronie sformułowano zalecenia/postulaty dotyczące ich zmiany. Biorąc pod uwagę czynniki warunkujące utrzymanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych związane z ustaleniami dokumentów planistycznych, szczególną uwagę zwrócono na konieczność ujawnienia przebiegu granicy ostoi we wskazanym powyżej dokumencie planistycznym (zał 6 do Zarządzenia).

W wyniku prac nad planem zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru stwierdzono, że nie jest konieczne sporządzenie Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 ponieważ plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotowi ochrony w obszarze z uwagi na zaplanowane działania ochronne oraz zakres wskazanego monitoringu.

Przebieg granic ostoi Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o 516 punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 (zał. 1 i 2 do Zarządzenia).

W lipcu 2019r. RDOŚ w Katowicach złożył wniosek do GDOŚ o zmianę Standardowego Formularza Danych (SDF) w zakresie usunięcia z listy przedmiotów ochrony siedliska przyrodniczego 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*). Obecnie oczekujemy na zgodę Komisji Europejskiej. Przewidywany termin zmiany planu zadań ochronnych po zatwierdzeniu nowego SDF to 2021r.

II Udział społeczeństwa

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewniła możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu zadań ochronnych – do prac nad planem zostali zaproszeni przedstawiciele gminy, starostwa, rolników, gospodarujących wodami, a także naukowcy i przedstawiciele ekologicznych organizacji pozarządowych. Przygotowując projekt zarządzenia wzięto także pod uwagę wnioski i uwagi zgłoszone przez ww. zainteresowanych.

Mając na względzie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Fakt przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia (informacja z dnia 13 czerwca 2019r.) na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także poinformowanie właściwych terenowo jednostek samorządowych, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, organizacji pozarządowych oraz pozostałych zidentyfikowanych zainteresowanych.

Informację o sporządzeniu projektu przedmiotowego zarządzenia podano do publicznej wiadomości, poprzez obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 31 lipca 2019r. W obwieszczeniu poinformowano o możliwości i sposobie zgłaszania uwag, podając, że winny być one wnoszone do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w terminie 21 dni.

Obwieszczenie to zamieszczono na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także przekazano do właściwego miejscowo Urzędu Miasta Częstochowy, Urzędu Gminy Mstów.

W wyznaczonym terminie wpłynęły uwagi przedstawiciela Regionalnej Rady Ochrony Przyrody odnośnie do braku w planie zadań ochronnych zapisów zapewniających ochronę koryta rzeki Warty przed dalszą regulacją i umacnianiem brzegów.

W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody opracowanie planu zadań ochronnych ma na celu określenie, w oparciu o analizę stanu ochrony oraz zagrożeń istniejących i potencjalnych, potrzeby, zakresu i sposobu realizacji działań niezbędnych do utrzymania lub poprawy kondycji siedlisk lub gatunków, dla których dany obszar został wyznaczony. Obszar Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa wyznaczony został dla ochrony trzech siedlisk przyrodniczych.

Kwestie dotyczące wykonywania zadań związanych z utrzymaniem wód wynikających z Ustawy z dnia 18

lipca 2001r. Prawo wodne powinny być analizowane pod kątem wpływu na przedmiotowy obszar na etapie zgłoszenia dokonywanego w trybie art. 118 Ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w toku procedury przewidzianej przepisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Analizy prowadzone w ramach opracowania planu zadań ochronnych w żadnym zakresie nie zastępują procedur przewidzianych w ww. ustawach. Zapisy pzo zawierają wskazówki, odnośnie do warunków ochrony przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000, które należy wykorzystywać przy planowaniu i projektowaniu przedsięwzięć.

Badania terenowe przeprowadzone w 2018 roku nie potwierdziły występowania siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) w obszarze. Wykazane podczas badań prowadzonych przez ekspertów WZS w 2008 roku (na etapie wyznaczania tego obszaru) płaty łąk trzęślicowych, nie były wykształcone typowo, a tylko niewielką część składu gatunkowego stanowiły gatunki charakterystyczne dla związku *Molinion*. Duża część wykazanych wówczas gatunków jest charakterystyczna dla innych związków rzędu *Molinietales caeruleae* lub innych rzędów. Dlatego zakwalifikowanie w 2008r. ww. zbiorowisk do siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) należy zatem uznać za pierwotny błąd naukowy. Być może u podstawy braku możliwości wykształcenia się tego siedliska w typowej formie leżało również funkcjonowanie koryta rzecznej Warty. Mając na uwadze powyższe, uwaga została uwzględniona przez dodanie erozyjnego wcinania się rzeki w dolinę na skutek regulacji jako zagrożenia potencjalnego przy siedlisku 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* co zagwarantuje konieczność odnoszenia się do tego zagrożenia w procedurach o których mowa powyżej przy planowaniu i projektowaniu przedsięwzięć.

W wyznaczonym terminie wpłynęły również uwagi Ruchu Inicjatyw Społeczno-Ekologicznych Przytulnia dotyczące złącznika nr 3 do zarządzenia, aby w zawiązku z występującą potencjalną presją zabudowy na tereny bezpośrednio przyległe do obszaru zalesionego Przepróżnej Góry, tzw. Gąszczyka, do listy zagrożeń potencjalnych dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) dodać: E01.02 – nieciągła miejska zabudowa, E01.03 – zabudowa rozproszona, E01.04 – inne typy zabudowy (np. obiekty sportowo- w zawiązku z występującą potencjalną presją zabudowy na tereny bezpośrednio przyległe do obszaru zalesionego Przepróżnej Góry, tzw. Gąszczyka. rekreacyjne), E03.01 – pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych, D01.03 – parkingi samochodowe i miejsca postojowe, G02.10 – inne kompleksy sportowe i rekreacyjne, G05.01 – wydeptywanie i nadmierne użytkowanie, G05.04 – wandalizm, G05.09 – płoty i ogrodzenia, D02.01 – linie elektryczne i telefoniczne, D02.02 – rurociągi oraz dla siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, E03.01 i G05.04. W ocenie organizacji ekologicznej w tym obszarze znajdują się płaty chronionych siedlisk grądu subkontynentalnego i środkowoeuropejskiego. Dotyczy to zwłaszcza działek 553, 57, 4, 6, 11. W planach gminy Mstów jest zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 553. Tak bliskie sąsiedztwo zabudowy i towarzyszącej jej infrastruktury nasili już istniejące negatywne oddziaływania. Presję inwestycyjną organizacja ekologiczna uważa za najpoważniejsze zagrożenie dla ostoi Przełom Warty koło Mstowa.

Uwaga została częściowo uwzględniona przez dodanie do listy zagrożeń potencjalnych dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*): E01.03 – zabudowa rozproszona, E01.04 – inne typy zabudowy (np. obiekty sportowo-rekreacyjne). Pozostałe zagrożenia mieszczą się w kodach poszczególnych zagrożeń wymienionych w zarządzeniu oraz w uszczegółowionych opisach.

W wyznaczonym terminie wpłynęły ponadto uwagi Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego (CTN) dotyczące korekty granicy ostoi, zgodnie z przesłaną mapą. Celem proponowanej zmiany kształtu obszaru jest włączenie do niego łąki na stromym stoku Przepróżnej Góry, w bezpośrednim sąsiedztwie najcenniejszych siedlisk grądowych, która stanowi integralną część przełomu rzeki i ma istotne znaczenie dla zachowania krajobrazu i całej różnorodności ekosystemalnej ostoi. Na łące, podczas badań botanicznych w 2017 roku, odnotowano występowanie chronionej goryczki orzęsionej i centurii pospolitej. Drugi odcinek granicy ostoi, który proponowany jest do zmiany, znajduje się na północ od Sanktuarium Św. Ojca Pio, za zabudowaniami dawnego PGR. W ocenie CTN ten fragment granicy nie przystaje do aktualnych uwarunkowań terenowych. Prawdopodobnie jego kręty przebieg odzwierciedla granicę lasu sprzed kilkunastu lat, która dziś uległa zmianie. Według CTN propozycja w większym stopniu nawiązuje do granic działek ewidencyjnych, co upraszcza również praktyczną realizację zadań ochronnych.

Podczas badań terenowych w 2016r. i 2018r. na terenach przyległych do obszaru nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych będącymi przedmiotami ochrony lub mogącymi się nimi stać. Chronione gatunki roślin goryczka orzęsiona i centuria pospolita nie są gatunkami będącymi w zainteresowaniu Wspólnoty. Walory krajobrazowe i zróżnicowanie biocenotyczne ma ogromne znaczenie ale nie może być przesłanką włączenia danego fragmentu w granice ostoi powinno natomiast podlegać ocenie przy opracowaniu dokumentów planistycznych przez gminy, gatunki te bowiem niezależnie od swojego położenia względem granic Natura 2000 objęte są ochroną prawną w formie ochrony gatunkowej. W obszarach Natura 2000 ochronie podlegają natomiast konkretne siedliska i gatunki wymienione w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej. Mając na uwadze powyższe uwaga nie została uwzględniona.

W związku z art. 59 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464) przedmiotowy plan zadań ochronnych, jako akt prawa miejscowego został uzgodniony przez Wojewodę Śląskiego pismem nr: IFIII.710.13.2019 z 9 października 2019r.